

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Київський інститут залізничного транспорту

Факультет «Управління залізничним транспортом»

Кафедра «Управління комерційною діяльністю залізниць»

Затверджую

Завідувач кафедри УКДЗ

Віктор МИРОНЕНКО

Протокол №1 від серпня 2023 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Доктор технічних наук, професор МИРОНЕНКО Віктор Кімович
E-mail	pupil7591@gmail.com
Навчальна дисципліна	Транспортно-експедиторська діяльність
Офіційна назва освітньої програми	Управління транспортними системами в умовах ризиків та криз
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	27 «Транспорт»
Спеціальність	275 «Транспортні технології (за видами)»
Спеціалізація	275.02 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Метою навчальної дисципліни є вивчення організації перевезення вантажів у міжнародному сполученні. Ознайомлення з програмним забезпеченням розрахунків плати за перевезення вантажів, планування перевезень

	вантажів, оформлення міжнародної перевізної документації вантажних перевезень. Вивчення правил СМГС, розширення сфери надання транспортних послуг клієнтам та підвищення сервісу обслуговування клієнтів при перевезенні вантажів.
Інтегральна компетентність	Здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми транспортної галузі у сфері транспортних систем і технологій та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК 01. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК 03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 04. Здатність спілкуватися з експертами з інших галузей. ЗК 06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 07. Дослідницькі навички і уміння. ЗК 08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові) компетентності	ФК 01. Здатність дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій. ФК 03. Здатність до використання сучасних технологій транспортно-експедиторської діяльності. ФК 08. Здатність до управління надійністю та ефективністю транспортних систем і технологій. ФК 10. Здатність врахувати вплив митних процедур при формуванні транспортних технологій. ФК 11. Здатність використовувати сучасні комп'ютерні програмні продукти у сфері транспортних систем та технологій.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1 «Правове регулювання та основи організації ТЕД»

Тема 1. Історія, передумови розвитку та сучасний стан транспортно-експедиторської діяльності.
Товарообмін та міжнародна торгівля – основні передумови транспортно-експедиторських послуг як окремого виду діяльності. Глобальний та внутрішній ринок транспортно-експедиторських послуг. Зв'язок транспортно-експедиторської діяльності з транспортними технологіями, логістикою та управлінням ланцюгами поставок.

Тема 2. Правове регулювання транспортно-експедиторської діяльності (ТЕД).
Юридичні основи ТЕД в Україні (кодекси, закони України). Роль та статус транспортного експедитора в процесі доставки вантажів. Учасники ТЕД.

Тема 3. Система договірних відносин учасників ТЕД.
Функції транспортного експедитора і транспортного агента, визначені законодавством України. Суміщення функцій експедитора та перевізника. «Треті особи», контрагенти та клієнти експедитора. Суб'єкти ТЕД.

Тема 3. Договір про надання транспортно-експедиторських послуг – основа ТЕД.
Договір про надання транспортно-експедиторських послуг (договір транспортного експедирування) та його істотні умови. Порядок підготовки, укладання та виконання договору. Права, обов'язки та відповідальність сторін договору про надання транспортно-експедиторських послуг.

Тема 4. Порядок організації ТЕД в системі залізничного транспорту України.
Оператори залізничних вантажних перевезень в Україні та за кордоном. Місце експедитора в організації перевезень на залізничному транспорті. Порядок укладання договірних відносин транспортного експедитора з іншими учасниками ТЕД при організації перевезень вантажів.

Тема 5. Класифікація та систематизація транспортно-експедиторських послуг.

Структура транспортно-експедиторського обслуговування (ТЕО). Часткове та повне (комплексне) ТЕО. Транспортний експедитор як логістичний провайдер. Рівні і-PL логістики.

Тема 6. Зв'язок ТЕД та зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД).

Поняття про базисні умови поставки товарів. Розподіл відповідальності, витрат та ризиків при транспортному забезпеченні зовнішньоекономічних контрактів. Міжнародні правила тлумачення комерційних термінів INCOTERMS.

Тема 7. Транспортно-експедиторське обслуговування ЗЕД.

Вибір виду транспорту. Перевізні та супровідні документи для забезпечення транспортування міжнародних вантажів. Умови перевезення вантажів різними видами транспорту та оформлення перевізних документів.

Тема 8. Міжнародні організації та угоди в ТЕД та суміжних галузях.

FIATA (фр. Federation Internationale des Associations de Transitaires et Assimiles – Міжнародна федерація асоціацій експедиторів вантажів) – міжнародна асоціація експедиторів та її роль в глобальній ТЕД. Конвенція ООН 1980 року про мультимодальне (змішане) перевезення вантажів. Мультимодальний коносамент FIATA та інші документи міжнародних мультимодальних перевезень.

Модуль 2 «Технологія та організація операцій ТЕО»

Тема 9. Технології та організація ТЕО на залізничному транспорті України.

Початкові та кінцеві операції перевізного процесу на залізничному транспорті. Транспортно-експедиторські послуги (ТЕП) за місцем та часом виконання. Види робіт, що виконуються при наданні ТЕП. Інформаційно-комп'ютерні технології в ТЕО на залізничному транспорті.

Тема 10. Транспортно-технологічні системи доставки вантажів.

Основні групи технологічних операцій та функцій системи доставки вантажів. Види сполучень при доставці вантажів (пряме, змішане, пряме змішане). Логістичний підхід до організації перевезень вантажів за участю різних видів транспорту.

Тема 11. Транспортно-технологічні схеми доставки вантажів за участю різних видів транспорту.

Інтермодальні та мультимодальні перевезення – спільне та різниця. Наскрізна і термінальна схеми доставки вантажів. Роль терміналів в забезпеченні логістики міжнародних перевезень вантажів.

Тема 12. Пропускна спроможність терміналів при взаємодії видів транспорту.

Пропускна/переробна спроможність/здатність = Capacity. Чинники технології та організації перевезень, що впливають на переробну здатність терміналів (вантажних фронтів). Методики розрахунків переробної здатності (пропускної спроможності) терміналів.

Тема 13. Системи вантажних тарифів транспорту.

Тарифи та система розрахунків за вантажні перевезення залізничного транспорту України. Тарифно-цінові системи інших видів транспорту та країн.

Тема 14. Митне оформлення та інші види державного контролю міжнародних перевезень вантажів.

Основні положення Митного кодексу України. Роль митних органів в забезпеченні міжнародних перевезень вантажів. Митні брокери та їхні функції в ТЕД. Вантажна митна декларація та інші документи, необхідні для організації міжнародних перевезень.

Тема 15. Фрахтовий ринок та ринок страхування.

Особливості фрахтування на морському транспорті. Приватні (власні) та орендовані вагони, вагони перевізника на залізничному транспорті. Основні положення страхового бізнесу.

Індивідуальні завдання

Передбачені індивідуальні завдання за варіантами практичних та розрахункових робіт:

- №1. Підготовка до укладання договору транспортно-експедиторського обслуговування.
- №2. Інформаційно-комп'ютерні технології (ІКТ) в роботі експедитора.
- №3. Основні операції і технологія транспортно-експедиторського обслуговування.
- №4. Розроблення транспортно-технологічних схем доставки вантажу.
- №5. Вибір варіанту транспортно-технологічної схеми доставки вантажу.
- №6. Визначення коду та класу вантажів при перевезенні залізничним транспортом відповідно

до УКТЗЕД та ГНГ.

№7. Порядок оформлення залізничних накладних міжнародного сполучення та вантажної митної декларації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	<p>РН 01. Аналізувати інформаційні джерела, критикувати, дискутувати, робити висновки за обраною темою на державній та іноземній мові.</p> <p>РН 03. Використовувати в практичній діяльності нові знання і уміння, зокрема в нових областях знань, безпосередньо не пов'язаних з сферою діяльності.</p> <p>РН 06. Обґрунтовувати необхідність розробки нових та удосконалення існуючих транспортних систем та технологій, визначати цілі розробки, критерії ефективності та сфери використання.</p> <p>РН 07. Знати та вміти застосовувати необхідні методи та засоби досліджень, розробляти та аналізувати математичні та комп'ютерні моделі об'єктів дослідження, що стосуються функціонування транспортних систем та вдосконалення транспортних технологій.</p> <p>РН 08. Розробляти технології вантажних ... перевезень із використанням моделювання процесів перевезень вантажів за видами транспорту.</p> <p>РН 09. Розробляти технології перевезень ... вантажів у міжнародному сполученні. Досліджувати вплив митних та інших процедур на ефективність транспортних технологій.</p> <p>РН 10. Обґрунтовувати доцільність застосування сучасних технологій транспортно-експедиторського обслуговування.</p> <p>РН 11. Проводити аналіз і розрахунок показників ефективності ланцюгів поставок і логістичних центрів. Використовувати інформаційні ресурси для проведення моделювання ланцюгів поставок.</p> <p>РН 12. Керування технологічними процесами у відповідності з посадовими обов'язками, забезпечувати технічну безпеку виробництва в сфері своєї професійної діяльності.</p>
-------------------------------	--

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 40 балів Проміжний контроль – 40 балів Підсумковий контроль – (екзамен) – 20 балів	
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ		
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік).		
$\text{Підсумкові бали Навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів(перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$		
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS		
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
	Оцінка	Пояснення

90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома–трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки.
1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова:

1. Габа В. В., Юрченко О. Г., Рудюк М.В. Транспортно-експедиторська та операторська діяльність на залізничному транспорті. Навчальний посібник / Габа В. В., Юрченко О. Г., Рудюк М.В. – К.: ДУІТ, 2021. – 138 с.
2. Нормативно-правова база вантажних перевезень залізничним транспортом [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/
3. Збірник тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги та Коефіцієнти, що застосовуються до Збірника тарифів на

перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги (Тарифне керівництво №1) Наказ *Мінтрансв'язку України*; від 26.03.2009 № 317 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0340-09#Text>

4. Тарифная политика железных дорог государств - участников Содружества Независимых Государств на перевозки грузов в международном сообщении на 2022 фрахтовый год. Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/mu21053?ed=2021_10_29

5. Міжнародний залізничний транзитний тариф (МТТ)
https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/mignarodni_taryfy/mtt/

6. Єдиний транзитний тариф (ЄТТ)
https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/legal_documents/mignarodni_taryfy/ett/

7. Railway reform & Charges for the Use of Infrastructure: European Conference of Ministers of Transport – Режим доступу: <https://www.itf-oecd.org/sites/default/files/docs/05railreforme.pdf>

Допоміжна:

8. Офіційний веб-сайт FIATA (International Federation of Freight Forwarders Associations – Міжнародна федерація асоціацій експедиторів вантажів) – Режим доступу: <https://fiata.org/>

9. Організація співдружності залізниць (ОСЖД): офіційний сайт – Режим доступу: <https://osjd.org/>

10. European Commission: офіційний сайт: Infrastructure charges – Режим доступу: https://transport.ec.europa.eu/transport-modes/rail/infrastructure/infrastructure-charges_en

